

LTG

AB „LIETUVOS GELEŽINKELIAI“

Įmonių grupės tiekėjų etikos kodeksas

Turinys

1. Įvadas	3
2. Verslo etika	3
2.1. TEISĖTUMAS	3
2.2. ATSPARUMAS KORUPCIJAI	3
2.3. SĄŽININGA KONKURENCIJA	3
2.4. ASMENS DUOMENŲ APSAUGA	3
2.5. PASLAUGŲ KOKYBĖ IR ATSAKINGAS VEIKIMAS	4
2.6. NACIONALINIS SAUGUMAS	4
3. Sauga ir aplinkosauga	4
3.1. BENDRIEJI VADYBOS IR STEBĖSENOS PRINCIPAI	4
3.2. SAUGA	4
3.3. APLINKOSAUGA	5
4. Socialinė atsakomybė	5
4.1. PAGARBA ŽMOGAUS TEISĖMS	5
4.2. TINKAMOS DARBO SĄLYGOS	5
4.3. SVEIKATOS APSAUGA IR SAUGA	5
5. Atitiktis ir kontrolė	6

1. Įvadas

1.1. AB „LIETUVOS GELEŽINKELIAI“ įmonių grupė (toliau – LTG grupė) savo veikloje laikosi aukštų verslo etikos, socialinės atsakomybės ir aplinkosaugos standartų ir tokio pat atsakingo elgesio tikisi iš savo tiekėjų (toliau – Tiekėjas). Tiekėjo etikos kodeksas (toliau – Kodeksas) apibrėžia LTG grupės lūkesčius Tiekėjui ir sudaro pagrindą skaidriam, sąžiningam, etiškam ir tvariam bendradarbiavimui.

1.2. Kodeksas remiasi Jungtinių Tautų pasauliniu susitarimu (angl. *United Nations Global Compact*) nustatytais principais, Paryžiaus susitarimu (angl. *Paris Agreement*), Tarptautinės darbo organizacijos (angl. *International Labour Organization*) konvencijomis, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos gairėmis, darnaus vystymosi tikslais (angl. *Sustainable Development Goals*) ir Visuotine žmogaus teisių deklaracija (angl. *The Universal Declaration of Human Rights*) bei LTG grupės patvirtintomis ir galiojančiomis politikomis. Kodekse numatyti verslo etikos, saugos, kuri apima geležinkelio transporto eismo, žmonių, duomenų ir turto saugumą, ir aplinkosaugos bei socialinės atsakomybės principai ir standartai taikomi visiems Tiekėjams, kurie LTG grupės įmonėms teikia paslaugas, tiekia prekes ir atlieka darbus. Tiekėjai užtikrina, kad šio Kodekso nuostatų laikytųsi ir jų pasitelkiami subtiekJai, subteikėjai bei subrangovai (toliau – subtiekJai). Šiame Kodekse išdėstytos nuostatos nustato minimalius standartus, kurių tikimasi iš Tiekėjų, tačiau LTG grupės įmonės tikisi, kad Tiekėjai stengsis viršyti šiuos standartus.

1.3. Kodekse sąvoka „Tiekėjas“ apima tiekėjo darbuotojus bei ekspertus, konsultantus ir kitus asmenis, kurie su tiekėjui dirba kitu, nei darbo santykių, pagrindu. Kitos Kodekse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme¹ ir Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatyme² vartojamas sąvokas.

2. Verslo etika

2.1. TEISĖTUMAS

2.1.1. Tiekėjas visuomet vadovaujasi šalies, kurioje jis veikia ar teikia paslaugas, įstatymais, taisyklėmis ar kitomis teisinio reguliavimo nuostatomis.

2.2. ATSPARUMAS KORUPCIJAI

2.2.1. Tiekėjas vykdo veiklą etiškai, skaidriai ir sąžiningai, netoleruoja jokios formos korupcijos, nesiūlo, nepriima ir neteikia jokio neteisėto atlygio, naudos ar

privilegijų. Tiekėjas susilaiko nuo neteisėtų mokėjimų ir dovanų, siekiant nesąžiningo pranašumo ar galinčių daryti įtaką sprendimų priėmimui ar sukelti interesų konflikto įspūdį, laikydamasis galiojančių teisės aktų ir tarptautinio verslo praktikų.

2.2.2. Tiekėjas užtikrina, kad parama ar labdara nebūtų naudojama nesąžiningam pranašumui įgyti ar interesams skatinti.

2.2.3. Tiekėjas taiko veiksmingas korupcijos, pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos bei vidaus kontrolės priemonės, nesinaudoja viešai neatskleista informacija, vengia interesų konfliktų ir jiems kilus apie tai nedelsdamas informuoja.

2.3. SĄŽINGA KONKURENCIJA

2.3.1. Tiekėjas laikosi importo, eksporto ir tranzito veiklą reglamentuojančių teisės aktų.

2.3.2. Tiekėjas nederina kainų ar dalyvavimo pirkimuose su kitais rinkos dalyviais ir nedalyvauja karteliniuose ar konkurenciją ribojančiuose susitarimuose.

2.3.3. Tiekėjas nesinaudoja trečiaisiais asmenimis siekdamas nesąžiningos naudos.

2.3.4. Tiekėjas nefinansuoja interesų grupių siekdamas nesąžiningo konkurencinio pranašumo.

2.4. ASMENS DUOMENŲ APSAUGA

2.4.1. Tiekėjas pasirašo su LTG grupės įmonėmis visus reikalingus susitarimus dėl asmens duomenų tvarkymo ir (ar) keitimosi duomenimis, turimus ar jam patikėtus asmens duomenis tvarko vadovaudamasis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) nuostatomis ir kitais asmens duomenų tvarkymą ir jų apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

¹ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas

² Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas

2.5. PASLAUGŲ KOKYBĖ IR ATSAKINGAS VEIKIMAS

2.5.1. Tiekėjas užtikrina pagarbų, profesionalų ir aiškų bendravimą su LTG grupės darbuotojais, klientais ir kitomis suinteresuotomis šalimis.

2.5.2. Tiekėjas teikia tikslų, aiškių ir savalaikę informaciją apie tiekiamas prekes, teikiamas paslaugas ar atliekamus darbus.

2.5.3. Tiekėjas laikosi priimtų įsipareigojimų, o pasikeitus aplinkybėms nedelsdamas informuoja LTG grupės įmonę ir pateikia reikalingą informaciją apie pokyčių priežastis bei galimus sprendimus.

2.5.4. Tiekėjas bendradarbiauja sprendžiant kylančius klausimus, imasi priemonių galimiems trikdžiams išvengti ir jų poveikiui sumažinti.

2.5.5. Tiekėjas vykdo veiklą taip, kad prisidėtų prie kokybiško LTG grupės paslaugų teikimo galutiniams klientams.

2.6. NACIONALINIS SAUGUMAS

2.6.1. Tiekėjas laikosi Lietuvos Respublikoje įgyvendinamų tarptautinių sankcijų.

2.6.2. Tiekėjas nevykdo veiklos Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo 92 straipsnio 15 dalyje numatytaime sąraše nurodytose valstybėse ar teritorijose.

2.6.3. Tiekėjas nėra įmonių grupės, kurios bet kuris narys vykdo veiklą Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo 92 straipsnio 15 dalyje numatytaime sąraše nurodytose valstybėse ar teritorijose, nariu.

2.6.4. Tiekėjas nedalyvauja įmonių grupės, kurios bet kuris narys vykdo veiklą Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo 92 straipsnio 15 dalyje numatytaime sąraše nurodytose valstybėse ar teritorijose, veikloje per savo vadovą, kito valdymo ar priežiūros organo narius ar kitą asmenį (kitus asmenis), turintį (turinčius) teisę atstovauti tiekėjui ar jį kontroliuoti, jo vardu priimti sprendimą, sudaryti sandorį, asmenį (asmenis), turintį (turinčius) teisę surašyti ir pasirašyti tiekėjo finansinės apskaitos dokumentus.

2.6.5. Tiekėjas nesiremia pajėgumais ir (ar) nesudaro subtiekimų sutarties(-ių) su subtiekiu(-ais), netenkinančiu(-ais) aukščiau paminėtų sąlygų.

3. Sauga ir aplinkosauga

3.1. BENDRIEJI VADYBOS IR STEBĖSENOS PRINCIPAI

3.1.1. Tiekėjas privalo taikyti saugos ir (ar) aplinkosaugos vadybos priemones, leidžiančias sistemškai identifikuoti, vertinti ir valdyti su veikla susijusias rizikas. Šios priemonės turi būti proporcingos tiekėjo veiklos pobūdžiui, mastui ir rizikos lygiui.

3.1.2. Tiekėjas privalo būti nusistatęs atsakingo verslo ir darnaus vystymosi tikslus bei priemones šiems tikslams pasiekti, įtvirtintas atitinkamoje politikoje, strategijoje, deklaracijoje ar kitame įpareigojančiame dokumente.

3.1.3. Tiekėjas privalo reguliariai vertinti savo veiklos neigiamą poveikį saugai ir aplinkai bei imtis priemonių jam mažinti. LTG grupei paprašius, tiekėjas privalo teikti informaciją, reikalingą saugos ir (ar) aplinkosaugos vadybos priemonių veiksmingumui įvertinti, tiek, kiek tai susiję su sutartinių įsipareigojimų vykdymu ir nepažeidžia tiekėjo teisėtų interesų.

3.2. SAUGA

3.2.1. LTG grupė įsigydama prekes, paslaugas ir (ar) darbus siekia, kad būtų daroma kuo mažesnė neigiama įtaka saugai. Tiekėjas turi savo veiklą vykdyti pagal visus veiklai taikomus saugos reikalavimus, kurie nustatyti galiojančiuose teisės aktuose, reglamentuose ir standartuose, siekdamas sukurti ir įgyvendinti saugos valdymo modelį, kuris užtikrintų įmonės saugią ir tvarią veiklą bei išvystytą saugos kultūrą, kaip numatyta standartuose LST EN ISO 14001, LST ISO 45001 bei reglamente (ES) 2018/76.

3.2.2. Kai veikla yra susijusi su geležinkelio posistemiais Tiekėjas turi pasitvirtinti savo veikloje ir pirkimo sutarties vykdymo metu taikomas neformalias saugos ir kokybės vadybos priemones, užtikrinančias ES reglamentų ir TSS³ reikalavimų atitikimą arba turėti veiksmingą saugos politiką, padedančią valdyti saugos problemas ir mažinti neigiamą poveikį žmonių saugai ir sveikatai, kai yra sąsajų – saugiam geležinkelio transporto eismui, kitų juridinių ir fizinių asmenų duomenims, turtui ir materialinėms vertybėms.

³ Geležinkelių techninio sąveikumo specifikacija (TSS) – Europos Komisijos patvirtinta specifikacija, kurioje nustatomi geležinkelių posistemiai ar jo dalies charakteristikos išsamūs reikalavimai, skirti esminių reikalavimų atitikčiai ir geležinkelių sistemos sąveikumui užtikrinti.

3.3. APLINKOSAUGA

3.3.1. Tiekėjas privalo vykdyti veiklą aplinkai atsakingu būdu ir siekti kuo mažesnio neigiamo poveikio aplinkai ir klimato kaitai. Veikla turi būti organizuojama taip, kad būtų tausojami gamtos ištekliai ir mažinama tarša.

3.3.2. Tiekėjas privalo siekti racionalaus energijos, vandens ir kitų gamtos išteklių naudojimo bei, kiek tai aktualu, mažinti savo veiklos poveikį klimato kaitai. Tiekėjas skatinamas taikyti energijos vartojimo efektyvumo priemones ir aplinkai palankesnius sprendimus, naudoti energiją iš atsinaujinančių energijos šaltinių. Tiekėjas skatinamas vertinti ir mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas.

3.3.3. Tiekėjas privalo užtikrinti atsakingą atliekų ir veikloje naudojamų cheminių medžiagų tvarkymą, siekdamas užkirsti kelią taršai ir neigiamam poveikiui aplinkai. Atliekų kiekiai turi būti, kiek įmanoma, mažinami, o jų tvarkymas turi atitikti teisės aktų reikalavimus. Pavojingos medžiagos turi būti laikomos, naudojamos ir šalinamos aplinkai saugiu būdu.

3.3.4. Tiekėjas privalo vertinti tiekimo ir transportavimo poveikį aplinkai ir, esant galimybei, jį mažinti. Pristatant prekes ar teikiant paslaugas, skatinama rinktis mažiau aplinką teršiančius transporto sprendimus.

3.3.5. Tiekėjui rekomenduojama reguliariai vertinti savo vykdomos veiklos poveikį aplinkai ir klimato kaitai, nustatyti neigiamo poveikio mažinimo tikslus bei numatyti jų įgyvendinimo priemones. LTG grupė gali prašyti pateikti informaciją apie tokių tikslų nustatymą ir jiems įgyvendinti taikomas priemones.

4. Socialinė atsakomybė

4.1. PAGARBA ŽMOGAUS TEISĖMS

4.1.1. Tiekėjas užtikrina lygias galimybes savo darbuotojams ir vienodą požiūrį profesinėje srityje, neatsižvelgdamas į jų amžių, lytį, rasę, šeiminių ar socialinę padėtį, tautybę, seksualinę orientaciją, negalią, nėštumą ar motinystę, politinius įsitikinimus, priklausymą skirtingoms bendruomenėms ar religinėms grupėms, kuria etišką ir pagarba grįstą atmosferą, puoselėja nuomonės ir saviraiškos laisvę.

4.1.2. Tiekėjas užtikrina, kad tiekiant prekes, teikiant paslaugas ar atliekant darbus jokioje tiekimo grandinės stadijoje nebūtų išnaudojami vaikai, nebūtų naudojama prievarta ar apgaule įtraukta darbo jėga, įskaitant šiuolaikinę vergovę ir prekybą žmonėmis.

4.1.3. Tiekėjas gerbia kiekvieno asmens orumą, privatumą ir teises.

4.1.4. Tiekėjas draudžia tiesioginį ir netiesioginį, fizinį arba žodinį priekabiavimą, diskriminaciją, psichologinį smurtą ar kitą išnaudojantį elgesį darbe.

4.2. TINKAMOS DARBO SĄLYGOS

4.2.1. Tiekėjas užtikrina, kad:

- darbuotojams būtų mokamas sąžiningas atlyginimas ar bent jau nustatytas minimalus šalies, kurioje vykdoma veikla, atlygis; už viršvalandinį darbą ir darbą nedarbo bei švenčių dienomis būtų atlyginama, kaip tai numato teisės aktai; nebūtų vengiama su darbo santykiais susijusių mokesčių valstybei (nebūtų atlyginimų mokėjimo vokeliuose), kurioje tiekia prekes, teikia paslaugas ar atlieka darbus;
- būtų nustatytas deramas darbo laiko režimas, kuris atitiktų teisės aktais dėl darbo valandų, viršvalandžių, pakankamų pertraukų ir poilsio laiko, laikinojo nedarbingumo, atostogų ir kt., nustatytus reikalavimus;
- būtų sudarytos sąlygos darbuotojams laisvai burtis į organizacijas, reikšti savo nuomonę, nesulaukiant už tai grasinimų, spaudimo, nuobaudų, ir būtų nesikišama į tokią darbuotojų veiklą;
- būtų sudarytos saugios ir sveikatai nekenksmingos darbo sąlygos, suteiktos reikalingos ir tinkamos darbo priemonės;
- būtų sudarytos sąlygos konfidencialiai teikti pranešimus apie netinkamą elgesį, būtų garantuota tinkama tokių pranešimų apsauga.

4.3. SVEIKATOS APSAUGA IR SAUGA

4.3.1. Tiekėjas tinkamai rūpinasi savo darbuotojų, lankytojų ar kitų žmonių, kuriuos gali paveikti jo veikla, saugumu ir sveikata.

4.3.2. Tiekėjas užtikrina saugią darbo aplinką, produktų saugą ir būtinas darbuotojų, kurių darbas susijęs su saugos užtikrinimu bei saugos reikalavimų laikymusi, kompetencijas.

4.3.3. Tiekėjas taiko darbe nuolatines ir prevencines darbuotojų saugos ir sveikatos priemones, siekdamas apsaugoti darbuotojus nuo galimos grėsmės jų sveikatai ir gyvybei, sudaro saugias, nekenksmingas darbo sąlygas.

4.3.4. Tiekėjas užtikrina, kad darbo vietose būtų nuolat vertinama profesinė rizika, o kiekvieno darbuotojo darbo vieta ir jos aplinka atitiktų darbuotojų saugos ir sveikatos

norminių teisės aktų reikalavimus, kad darbuotojai, lankytojai ar tretieji asmenys būtų apsaugoti nuo galimų traumų, o jų aplinkoje nebūtų sveikatai kenksmingų ar pavojingų rizikos veiksnių, galinčių juos neigiamai paveikti.

4.3.5. Tiekėjas užtikrina, kad darbuotojai darbą įmonėje pradėtų tik instrukuoti ar (ir) išmokyti saugiai dirbti jiems pavestą darbą, įgiję darbams atlikti privalomas kompetencijas; kad pavojingojoje geležinkelio zonoje darbus atliekantys darbuotojai būtų parengti Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo nustatyta tvarka.

4.3.6. Tiekėjas bendradarbiaudamas su kitu darbdaviu ar dirbdamas kartu toje pačioje darbo vietoje, saugiai organizuoja darbus, kad būtų užtikrinta tinkama visų darbuotojų sauga ir sveikata, neatsižvelgiant į tai, kurio darbdavio darbuotojas dirba, imasi reikalingų priemonių, kad darbo vietose būtų laikomasi darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimų, visi darbuotojai būtų informuoti apie galimą pavojų ir rizikos veiksnius, sukeliamus dėl kiekvieno iš darbdavių veiklos.

4.3.7. Tiekėjas laikosi LTG interneto svetainėje paskelbtoje Atmintinėje tretiesiems asmenims (klientams, rangovams, atliekantiems darbus ir teikiantiems paslaugas LTG grupės įmonių teritorijoje) nustatytų reikalavimų bei sutartyje nustatytais atvejais pateikia užpildytą savo įmonės saugos būklės deklaravimo klausimyną.

5. Atitiktis ir kontrolė

5.1. Kodeksas yra neatsiejama pirkimo-pardavimo sutarties (toliau – Sutartis) dalis, todėl Tiekėjas ir jo pasitelkiami subtiektėjai turi pareigą laikytis šiame Kodekse nurodytų veiklos principų, o LTG grupės įmonė turi teisę tikrinti (pati ar per trečiuosius asmenis), kaip Tiekėjas ir/ar jo subtiektėjai jų laikosi. Patikrinimas gali apimti, bet neapsiribojant, patalpų, dokumentų ar kitų duomenų, kurių LTG grupės įmonė gali pagrįstai reikalauti, patikrinimu.

5.2. Paaiškėjus šiame Kodekse nurodytoms aplinkybėms (galimam ar nustatytam šio Kodekso pažeidimo, kurį padarė ar galimai padarė Tiekėjas ir/ar subtiektėjas, atvejui), Tiekėjas privalo nedelsdamas raštu

pateikti LTG grupės įmonės atsakingam už Sutartį asmeniui visą su nurodytomis aplinkybėmis susijusią informaciją. Tokios informacijos nepateikimas laikytinas esminiu Sutarties pažeidimu. Taip pat Tiekėjas privalo imtis priemonių, kad toks pažeidimas būtų nedelsiant pašalintas ir užtikrinti, pateikiant veiksmų planą, kad Kodekso pažeidimų ateityje nepasikartotų. Jei Kodekso pažeidimą padarė Tiekėjo subtiektėjas, Tiekėjas įsipareigoja tokį subtiektėją pakeisti, jei jo padaryto pažeidimo negalima nedelsiant pašalinti.

5.3. LTG grupės įmonei pradėjus vidinį tyrimą įtariant, kad buvo pažeistos šio Kodekso nuostatos, ar tikrinant, kaip Tiekėjas laikosi savo įsipareigojimų, Tiekėjas geranoriškai bendradarbiauja su LTG grupės įmone ir operatyviai teikia visus reikalingus duomenis (informaciją), kurių reikia tokiam tyrimui atlikti.

5.4. Tiekėjo atsisakymas pateikti duomenis (informaciją) ar paaiškinimus, vengimas ar vilkinimas juos pateikti yra prilyginamas šio Kodekso ir Sutarties pažeidimui.

5.5. Tiekėjas privalo imtis visų įmanomų priemonių šalinti bet kokius savo paties, savo subtiektėjų ar LTG grupės įmonių patikrinimo metu nustatytus ar pastebėtus neatitikimus šio Kodekso nuostatomis, siekti juos ištaisyti per pagrįstą terminą ir apie tai informuoti LTG grupės įmonių atsakingus asmenis.

5.6. Esant Kodekso pažeidimo atvejui ar atsisakymui pateikti informaciją, siekiant įvertinti galimą pažeidimą, LTG grupės įmonės pasilieka teisę įvertinti tokias Tiekėjo elgesio pasekmes Tiekėjo vykdomos sutarties apimtyje, neatsiribojant nuo galimybės priimti atitinkamus sprendimus dėl tolimesnio bendradarbiavimo.

5.7. Apie įtariamą ar įvykusį šio Kodekso nuostatų pažeidimą Tiekėjai skatinami sąžiningai pranešti LTG grupės skaidrumo linijos kanalu. Tiekėjas užtikrina galimybę konfidencialiai pranešti apie galimus pažeidimus ir netoleruoja jokių neigiamų pasekmių tokius pranešimus teikiantiems asmenims.